

[Brusvang.]

fatte de grupper, der forhandles under Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen, men alle grupper og også de liberale erhverv.

Jeg har her en generel bemærkning. Det sigte, som denne lovgivning har, formulerede vi og præsenterede både for dette folketing og for det politisk-økonomiske udvalg allerede i efteråret 1974. Jeg må beklage, at da vi fremkom med forslaget om, at man skulle starte med de offentligt ansatte, ikke fordi vi specielt har dem i kikkerten som dem, der skal rammes først, men fordi det i en kritisk samfundssituation er rimeligt at starte med de mennesker, som har en sikkerhed som andre lønmodtagere ikke har, da mødte vi desværre ikke nogen særlig forståelse hverken fra venstre-regeringen, som havde ansvaret dengang, eller fra socialdemokratiet i opposition.

Da venstre-regeringens forslag til helhedsplan 1975 fremkom ca. en måned efter, viste det sig imidlertid, at forslag nr. 1 på denne liste var, at man skulle gå i gang med de offentligt ansatte, og det får mig til at rejse dette spørgsmål: er det ikke ved at blive sådan i dette folketing — og det er et lille hjertesuk, men jeg synes, det er på sin plads her — at det afgørende ikke er, hvad der foreslås, og hvad indholdet er af de forslag, der stilles, men at det afgørende ofte er, om forslaget bliver stillet af et stort eller et lille parti? Det finder jeg beklageligt, for jeg mener, meget havde været vundet, om man på et langt tidligere tidspunkt i efteråret 1974 var startet med de offentligt ansatte; man havde skabt en helt anden atmosfære for de videre forhandlinger på det private arbejdsmarked. Nu står vi med et sammenbrud i en forkert, i en dårlig, en lidt hidsig atmosfære. Der er yderligere udløst forskellige dyrtidsportioner, og vi står med en forværring for eksportsituationen.

Med denne generelle bemærkning om behandlingen af små partiers forslag vil jeg tillade mig — og jeg håber ikke, at jeg derved kommer i strid med forretningsordenen — at forlade aftenens hovedemne et kort øjeblik. Aftenens hovedemne er jo omkostningerne i samfundet, men omkostninger er mange ting, og vi har fra centrum-demokraternes side igennem hele 1974 lagt megen

kraft i at pege på, at der var et stort spild af penge på Roskilde universitetscenter. Nu har vi set her i de sidste dage, hvordan regeringen har grebet meget energisk ind, hvordan partiet venstre har ønsket en endnu stærkere og mere energisk indgriben, og dette er sket, fordi man nu har nogle professor-rapporter, der måske siger det på en sådan måde, at selv blinde får øje på det. Men dengang vi i 1974 gang på gang påpegede, at her var noget galt, og her kunne spares nogle penge, så talte vi for døve øren.

Tilbage til selve de foreliggende lovfor-slag. Tjenestemandslvgivningen: her foreslås ensartede dyrtidsportioner; man vil bort fra den procentvise ordning, der er for tjenestemandsgupperne. Derved rammer man de højestlønnede, og jeg skal ikke lægge skjul på, at det kan der i et vist omfang være en rimelighed i, men også kun i et vist omfang. For vi må ikke glemme, at fjerner vi den procentvise dyrtidsregulering for tjenstemændene, slår vi hele strukturen i deres lønningssystem i stykker. Det er rigtigt, at det i den forbindelse har været påpeget af statsministeren, at han gerne ville reparere på dette ved at gennemføre en ordning med en taktregulering. Men jeg må erkende, at på det foreliggende grundlag kan jeg ikke rigtig se, hvordan man får den fornødne sikkerhed.

Derfor vil vi fra centrum-demokraternes side lægge megen vægt på under det udvalgsarbejde, der skal foregå, at få klarlagt nøje organisationernes stilling på dette punkt og få klarlagt nøje, hvilke konsekvenser det forslag, som regeringen måtte fremkomme med om den mere konkrete udformning af taktreguleringen, måtte få.

Med hensyn til lovgivningen om et avancer-stop, denne fastlåsning af bruttoavancerne, har centrum-demokraterne ligesom andre partier visse betænkeligheder, visse tvivl at måtte bringe frem. Der er unægtelig vanskeligheder på dette område; hr. Glistrup har påpeget en af dem: kontrolspørgsmålet. Jeg erkender, at en effektiv kontrol i givet fald ville kræve endnu mere personale, og måske langt mere personale end ønskeligt. På den anden side tror jeg også, at selve den omstændighed, at man har de kontrolorganer, man har i dag, har en vis præventiv virkning, så jeg er altså ikke helt så pessimis-